

Budgetuppföljning per juli 2022

Danderyds kommun

Innehåll

Uppföljning av kommunens ekonomi	3
Nämndernas nettokostnader	3
Pensioner, PO-differens m.m.	5
Semesterlöneskuld	5
Internränta	5
Engångskostnader	5
Realisationsvinster exploatering	6
Skatteintäkter, utjämning & bidrag.....	6
Extern medelsförvaltning	6
Finansnetto	7
Skillnad mellan helårsprognosen juli jämfört med mars.....	7
Risikanalys	7

Uppföljning av kommunens ekonomi

Prognosen för årets resultat för helåret 2022 är ett överskott om 137,8 miljoner kronor. Det är en negativ avvikelse om 6,4 miljoner kronor eller 4 procent jämfört med budget.

Resultat enligt balanskravet prognostiseras till ett överskott om 166,4 miljoner kronor. Det är en positiv avvikelse med 22,2 miljoner kronor eller 15 procent jämfört med budget.

Skillnaden mellan prognosen för årets resultat och resultat efter balanskrav förklaras av marknadsvärdet av kommunens externa medelsförvaltning. Se avsnitt extern medelsförvaltning.

De största avvikelserna mot budget prognostiseras för skatteintäkter, utjämning & bidrag med en *positiv* avvikelse med *46,1 miljoner kronor*. För engångskostnader prognostiseras *negativ* avvikelse med *43,6 miljoner kronor*. För realisationsvinster exploatering prognostiseras en *positiv* avvikelse med *37,2 miljoner kronor* och för extern medelsförvaltning prognostiseras en *negativ* avvikelse med *28,6 miljoner kronor*.

Helårsprognosen för juli månad har förbättrat prognosen för årets resultat med 7,1 miljoner kronor jämfört med prognosen i mars. Resultatet enligt balanskravsresultatet har förbättrats med 14,5 miljoner kronor. Den främsta förklaringen till förändringarna beror på realisationsvinster exploatering som bidrar positivt med 37,2 miljoner kronor och skatteintäkter som bidrar positivt med 23,2 miljoner kronor, som motverkas av främst engångskostnader med 43,6 miljoner kronor.

Tabell 1, nedan är en förenklad resultaträkning för kommunen.

Resultaträkning	Utfall	Prognos	Budget	Avvikelse	
	juli	juli	helår	mot budget	
Miljoner kronor	2022	2022	2022	mnkr	%
Kommunstyrelsen	-67,0	-127,3	-127,8	0,5	0%
Valnämnden	-0,7	-1,6	-1,6	0,0	0%
Revision	-0,5	-1,8	-1,8	0,0	0%
Överförmyndarnämnden	-1,8	-3,2	-3,2	0,0	0%
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	-4,7	-9,5	-10,5	1,0	10%
Byggnadsnämnden	-8,1	-16,3	-17,6	1,3	7%
VA-verksamhet och Avfall	-15,0	0,0	0,0	0,0	n/a
Tekniska nämnden	-60,5	-108,4	-105,5	-2,9	-3%
Fastighetsnämnden	14,1	0,0	0,0	0,0	n/a
Kultur- och fritidsnämnden	-54,7	-96,6	-96,6	0,0	0%
Utbildningsnämnden	-534,4	-926,8	-917,0	-9,8	-1%
Socialnämnden	-393,8	-677,1	-671,2	-5,9	-1%
Nämndernas nettokostnader	-1 127,1	-1 968,6	-1 952,8	-15,8	-1%
Pensioner, PO-diff m.m.	-18,6	-34,7	-35,0	0,3	1%
Semesterlöneskuld	23,7	0,0	0,0	0,0	n/a
Engångskostnader	0,0	-43,6	0,0	-43,6	n/a
Realisationsvinster exploatering	0,0	37,2	0,0	37,2	n/a
Internränta	12,0	21,0	23,0	-2,0	-9%
Verksamhetens nettokostnad	-1 110,0	-1 988,7	-1 964,8	-23,9	-1%

Skatteintäkter, utjämning & statsbidrag	1 237,4	2 164,1	2 118,0	46,1	2%
Extern medelsförvaltning	-28,6	-28,6	0,0	-28,6	n/a
Finansnetto	-5,7	-9,0	-9,0	0,0	0%
Årets resultat	93,1	137,8	144,2	-6,4	-4%
Balanskravskorrigerering	28,6	28,6	0,0	28,6	n/a
Resultat enligt balanskravet	121,7	166,4	144,2	22,2	15%

Nämndernas nettokostnader

Nämnderna prognostiserar sammantaget en negativ avvikelse mot budget med 15,8 miljoner kronor. Tre nämnder prognostiserar en negativ avvikelse jämfört med budget.

Utbildningsnämnden prognostiserar en negativ avvikelse med 9,8 miljoner kronor, *socialnämnden* prognostiserar en negativ avvikelse med 5,9 miljoner kronor och *tekniska nämnden* prognostiserar en negativ avvikelse med 2,9 miljoner kronor.

Utbildningsnämnden

Utbildningsnämnden prognostiserar ett negativ avvikelse mot budget med 9,8 miljoner kronor, vilket motsvarar 1 procent av budgeterade nettokostnader. Hela avvikelsen är hänförlig till egen regi. För anslag och volymer prognostiseras ingen avvikelse mot budget.

Den negativa avvikelsen beror främst på ungdom och skola som prognostiserar en avvikelse med 10,3 miljoner kronor. Orsaken till den negativa avvikelsen beror på ett minskat antal elever som innebär lägre intäkter än budgeterat. Samtliga skolor som prognostiserar ett underskott arbetar aktivt med organisationsanpassningar och andra åtgärder för att ytterligare närma sig en ekonomi i balans. För förskolor prognostiseras en positiv avvikelse mot budget med 1,0 miljon kronor främst på grund av högre verksamhetsstöd och lägre personalkostnader än budgeterat. För övrig verksamhet prognostiseras en negativ avvikelse med 0,5 miljoner kronor mot budget.

Socialnämnden

Socialnämnden prognostiserar en negativ avvikelse mot budget med 5,9 miljoner kronor, vilket motsvarar 1 procent av budgeterade nettokostnader. Det är främst egen regi som prognostiserar en negativ avvikelse mot budget. För administration och nämnd prognostiseras en mindre avvikelse och för volymer prognostiseras en positiv avvikelse.

Egen regi prognostiserar en negativ avvikelse med 6,4 miljoner kronor mot budget, och är den största bidragande orsaken till att nämnden som helhet prognostiserar en negativ avvikelse. Brist på sjuksköterskor gör att verksamheten behöver hyra in personal och kostnaden avviker negativt mot budget med 2,1 miljoner kronor. Verksamheten har tomma platser och hyresvakanser som påverkar prognosen negativt med 1,9 miljoner kronor. Kostnaden för övertid, ob-ersättning och timavlönade prognostiseras avvika negativt från budgeten med 1,7 miljoner kronor. Dessa kostnader beror på covid-19 under januari och februari, men också för extra personal i verksamheten som behövs vid ombyggnad och renovering av boenden. Prognosen påverkas negativt av semesterlöner på personal som slutat 0,5 miljoner kronor.

Anslag (Administration och nämnd) prognostiserar en negativ avvikelse mot budget på 0,3 miljoner kronor. Avvikelsen beror främst på att några funktioner inom staben har dubbel bemanning under tre månader vid överlämning av arbetsuppgifter.

Tekniska nämnden

Tekniska nämnden prognostiserar en negativ avvikelse mot budget med 2,9 miljoner kronor, vilket motsvarar 3 procent av budgeterade nettokostnader. Avvikelsen beror främst på ökade kostnader för snöröjning och halkkämpning, samt lägre parkeringsintäkter.

Pensioner, PO-differens m.m.

Dessa kostnader är nämndernas och kommunstyrelsens kostnader som belastar kommunens centrala budget. Kommunernas pensionsanstalt (KPA) som prognostiserar kommunens pensioner prognostiserar att kommunens pensionskostnader kommer uppgå till 88,1 miljoner kronor inklusive löneskatt. Av dessa prognostiseras 34,7 miljoner kronor inklusive löneskatt belasta kommunens centrala budget, vilket är en positiv avvikelse mot budget med 0,3 miljoner kronor.

Semesterlöneskuld

Semesterlöneskulden visar förändringen av kommunens skuld till de anställda för intjänad semester under innevarande år.

För semesterlöneskulden prognostiseras ingen avvikelse mot budget.

Internränta

För internräntan prognostiseras en negativ avvikelse mot budget med 2,0 miljon kronor. Avvikelsen beror på att lägre investeringsvolymen aktiverats än budgeterat och att återföring om cirka 1 miljon kronor prognostiseras göras till VA-verksamheten för att verksamheten ska belastas med korrekt ränta. Verksamheten ska belastas med den faktiska räntan kommunen får betala till långivare och inte internräntan som i nuläget är högre än den faktiska räntan. Syftet med internräntan är att den ska spegla räntan över investeringarnas hela livslängd.

Engångskostnader

Kommunen anpassar delar av redovisningen till Lagen om kommunal bokföring och redovisning som innebär att utrednings- och projekteringsuppdrag som föregår en eventuell investering ska redovisas som en driftkostnad och inte som tidigare investeringsutgift. (Detta oavsett om det gäller ny mark, ny byggnad eller investering i befintligt objekt) Kommunen behöver därför resultatföra kostnader för ett antal investeringsprojekt. Kostnaderna beräknas uppgå till cirka 40 miljoner kronor och påverkar resultatet negativt innevarande år. De högsta kostnaderna är för Stocksundsskolan 9,7 miljoner kronor, Ginnungagap 7,0 miljoner kronor, och Enebybergs skolan 6,7 miljoner kronor. Kostnaderna bokförs i december när beloppen är fastställda.

Kommunen avyttrade 2018 fastigheterna Embla och Svitiod. Vid försäljningen hade fastigheterna ett restvärde. Restvärdet är det värde en anläggningstillgång har i

balansräkningen efter gjorda avskrivningar. Vid avyttring ska det bokförda resultatet minskats med restvärdet för att ge ett korrekt bokfört resultat. Vid avyttringen av fastigheterna minskades aldrig försäljningsintäkten med restvärdet, vilket gav ett för högt bokfört resultat. Nu bokförs restvärdet för att ge ett korrekt bokfört resultat vilket innebär en negativ resultatpåverkan med cirka 3,6 miljoner kronor. Restvärdena uppgår med 0,8 miljoner kronor för Embla och 2,8 miljoner kronor för Svitiod.

Realisationsvinster exploatering

Prognosen för realisationsvinster uppgår till cirka 37,2 miljoner kronor och avser fastigheten Ginnungagap 3. Inga intäkter har budgeterats för realisationsvinster för exploatering vilket innebär en positiv avvikelse mot budget med 37,2 miljoner kronor. Transaktionen sker i augusti vilket gör att det per juli inte finns något utfall för realisationsvinsten.

Skatteintäkter, utjämning & bidrag

Sveriges kommuner och regioner (SKR) prognostiserar att kommunens skatteintäkter (netto) kommer uppgå till 2 164,1 miljoner kronor för året, vilket är en positiv avvikelse mot budget med 46,1 miljoner kronor. Budgeten baserar sig på SKR:s skatteprognos från augusti 2022.

Tabell 2, tabellen nedan visar kommunens skatteintäkter, kommunal utjämning och övriga poster som tillsammans summerar skatteintäkterna netto.

Skatteintäkter, utjämning & bidrag (tkr)	Prognos		Budget		Avvikelse	
	2022	2022	2022		mnkr	%
Skatteintäkter	2 830 654	2 781 400	2 781 400		49 254	2%
Kommunal utjämning	-705 370	-700 400	-700 400		-4 970	-1%
Övrigt poster*	38 863	37 000	37 000		1 863	5%
Summa nettointäkter	2 164 147	2 118 000	2 118 000		46 147	2%

* I posten övrigt ingår fastighetsavgift och LSS-utjämning

Den positiva avvikelser beror främst på högre skatteintäkter än budgeterat med 49,3 miljoner kronor, som motverkas av den kommunala utjämningen som prognostiserar en negativ avvikelse mot budget med 5,0 miljoner kronor. För övriga poster prognostiseras en positiv avvikelse med 1,9 miljoner kronor. Att skatteintäkterna ökar beror främst på högre löner och pensioner än budgeterat.

Extern medelsförvaltning

Kommunen sålde samtliga aktier i Danderydsbostäder AB till Drott AB år 1997. Genom försäljningen frigjordes kapital och kommunens syfte var då att täcka delar av pensionsåtagandet. I maj 1998 avsatte kommunen 300,0 miljoner kronor till en extern långsiktig kapitalförvaltning. Det innebar att om utbetalningen översteg 20,0 miljoner kronor skulle det överstigande beloppet tas ifrån det förvaltade kapitalet, den så kallade matchningsstrategin.

Med anledning av kommunens goda ekonomi och likviditet beslutade kommunfullmäktige under 2020 att upphäva matchningsstrategin, vilket innebär att kommunen fullt ut ska finansiera utbetalningarna det år pensionerna betalas ut. Från och med 2021 ska kapitalet förvaltas med en lång horisont, upp till femtio (50) år och kapitalet

ska användas för att öka kommunens tillgångar (kortfristiga placeringar) som balanseras mot kommunens långfristiga skulder och pensionsskuld.

Målet för kapitalförvaltningens årliga avkastning är den 10-åriga statsobligationsräntan (sista december) plus (+) 3 procentenheter sett över en rullande 5-årsperiod. Kapitalet får placeras i räntebärande värdepapper utgivna i svensk valuta samt svenska och utländska aktier samt likvida medel. Riskspridningen ska vara god mellan de olika tillgångsslagen för att på så sätt säkerställa en bra diversifiering.

Kapitalet är placerat i fonderna Cliens Mixfond B och Cliens Sverige Fokus B.

Cliens Mixfond B är en aktivt förvaltd värdepappersfond som placerar minst 90 procent av fondens medel i svenska bolag. Av fondens medel skall 25 till 75 procent vara direkt placerade i aktierrelaterade instrument. Av Fondens medel kan 25 till 75 procent vara direkt placerade i ränterelaterade finansiella instrument.

Cliens Sverige Fokus B är en aktivt förvaltd specialfond som placerar minst 90 procent av fondens medel i svenska bolag. Placeringarna ska till minst 75 procent ske i aktier och andra aktierrelaterade instrument. Upp till 25 procent av Fondens medel får således dock vara direkt placerade i ränterelaterade finansiella instrument.

Inom ramen för fondernas placeringsinriktning beaktas internationella normer och urvalet av aktier i fonderna baseras på en kombination av finansiell analys och ESG analys, det vill säga analys av hur bolagen hanterar risker när det gäller miljö, socialt ansvar och ägarstyrning. Fonderna undviker att placera i företag vars huvudsakliga verksamhet härrör från områdena vapen, fossila bränslen, tobak, alkohol och pornografi.

Marknadsvärdet på den externa medelsförvaltningen vid utgången av juli uppgick till 153,3 miljoner kronor, vilket innebär en minskning innevarande år om 28,6 miljoner kronor. Beloppet ska enligt reglerna räknas bort från balanskravsresultatet.

Avkastningen i procent innevarande år fram till utgången av juli är negativt om 15,7 procent jämfört med index som är negativt med 11,6 procent.

Tabell 3, tabellen nedan visar marknadsvärdet (utfall) på kommunens externa medelsförvaltning.

Extern medelsförvaltning marknadsvärde (mnkr)	Utfall	Utfall	Skillnad		Utfall
	mar 2022	jul 2022	mnkr	%	helår 2021
Cliens	160,6	153,3	-7,3	-5%	181,9

Finansnetto

Finansnettot är nettosumman av kommunens finansiella kostnader och finansiella intäkter, exklusive orealiserad vinst/förlust i medelsförvaltning.

För finansnettot prognostiseras ingen avvikelse mot budget.

Risikanalys

Inflationen prognostiserades redan innan kriget i Ukraina att vara hög i början på året men sedan falla tillbaka. Bedömningen som nu görs är att inflationen kommer vara hög under en längre period än vad som tidigare prognostiserades, med anledning av kriget i Ukraina och nya pandemirelaterade restriktioner i Kina. Inflationen i Sverige har under den senaste tiden varit den högsta på nästan 30 år. Inflationstakten enligt KPI var 8,0 procent i juli. Riksbankens prognos per 12 augusti visar att inflationen väntas vara kvar över 7

procent under resten av året och väntas börja falla i början av nästa år för att till årsskiftet 2023/2024 och framåt ligga omkring 2 procent.

Om inflationen överstiger uppräknings av nämndernas budgetar ställer det krav på besparingar och effektiviseringar ute i verksamheterna. Flera av dessa verksamheter som också kan uppleva en hög belastning med anledning av arbetet med flyktingmottagandet, efter att just ha genomgått en ansträngande period under pandemin.